

חברות ברשת | חלק ב'

שלב א' - פותחים במגוון דעות

המנחה יפתח את המפגש בשאלה המאפשרת שיח אישי קצר לכל תלמיד, ומראה כי בנושאים רבים ישנן מגוון דעות.

עדיפות לכך שהשאלה תהייה קשורה לעולמם של התלמידים, ולנושאים המעסיקים אותם בתקופה הנוכחית.

שאלות ניטרליות לדוגמה:

*מה אני יותר אוהב- בוקר או ערב?

*לבד או ביחד?

*עבודה או מבחן?

*סעודת שבת רק עם המשפחה או עם הרבה אורחים?

*נעליים או סנדלים?

*שישי או מוצ"ש?

*מים או קולה?

*שווארמה או פיצה?

← לאחר שיסתיים הסבב, המנחה יפנה את תשומת לב התלמידים לכך שהיו כאן מגוון דעות, ולרוב כאשר ישנו מפגש בין אנשים אין אחידות בדעות. לכל אחד מאיתנו יש תחושות שונות, הרגשות שונות ודעות שונות ביחס לכל מיני דברים.

שלב ב' - תזכורת

לאחר שיסתיים הסבב יאמר המנחה כי במפגש הקודם ראינו שהרשת החברתית היא כלי חשוב, שאם יודעים להשתמש בו נכון- אפשר להרוויח ממנו רבות. במהלך המפגש הקודם גם למדנו כמה כללים לרשת, כעת נעשה עליהם חזרה קצרה. נשאל את התלמידים מה הם הכללים שלמדנו. במקרה הצורך- ניתן להראות את 3 התמונות שליוו כל אחד מהכללים, לתזכורת.

בסיום השיעור הקודם קיבלו התלמידים 2 משימות- האחת, ליזום בקבוצה בכתיבת מחמאה וכדו'. המנחה ישאל: מי מוכן לשתף אותנו ביוזמה חברתית ברשת שהוא עשה בשבוע האחרון? מה היה? איך הרגשת לאחר מכן?

אנו צריכים לזכור שזה כמו שריר, אולי בהתחלה כל נסיון הוא מאמץ גדול, אך לאט לאט – ככל שנתאמן ונעזי, כך יהיה לנו קל יותר ונצליח לעשות זאת בקלות.

בנוסף, קיבל כל תלמיד שאלות למילוי עצמי. מה גיליתם מתוך כך- איפה אתם הכי פעילים? מתי נוח לכם יותר ליזום? (בקבוצות קטנות/ גדולות? בסגנון קבוצה מסויים? ברשת חברתית מסויימת?)

שלב ג' - מריבות ברשת

אנו כעת נמשיך אל הכלל הרביעי.

4. מריבות כדאי לפתור בפרטי או פנים אל פנים

המנחה יאמר: כעת ירים יד - כל מי שהיה עד ביומיים האחרונים לחוסר הסכמה או ויכוח בין אנשים ברשת חברתית כלשהי (ווצאפ/ אינסטגרם/ מייל וכדו').

לאחר מכן: יצטרפו להרמת היד כל מי שהיה עד לחוסר הסכמה בשבוע האחרון

אם נשאר עוד מישהו שלא הרים בשלב זה את היד- יאמר המנחה יצטרפו להרמת היד כל מי שהיה עד לחוסר הסכמה בחודש האחרון.

אם כן, אנו רואים כי חוסר ההסכמה קיים. השאלה היא- איך לדעתכם נכון לפתור זאת? בואו נראה דוגמא-

← המנחה יקרין את השקופית הבאה בה כתובה אחת מהסיטואציות הבאות:

בקבוצת כיתה הווצאפ סוער.. ישנם כמה תלמידים שרוצים לאסוף 20 ₪ עבור קניית מתנה למורה לסוף השנה. לעומתם אחרים, ואתה ביניהם, אומרים שמספיק 10 ₪ והעיקר לכתוב ברכה. במהלך הדיון, יוסי כתב לך: די, אל תהייה קמצן!

האמת- ממש נפגעת. איך את/ה מגיב?

נפגשתן כמה בנות מהכיתה להכין ערב פעילות. ובסוף, אחרי הכנה ומאמץ רבים כתבתן לכולן: חברות, שבוע הבא ערב כיתה מדהייה בנשוא אגדות! יהיה כיף 😊. אחת הבנות הגיבה: אגדות? זה נשמע ממש תינוקי!

האמת- ממש נפגעת. איך את/ה מגיב?

המנחה ישמע את תשובות התלמידים וינחה את הדיון שיתפתח. האם נכון להגיב בקבוצה? לאן זה יכול להתדרדר? ומה הדרך הנכונה יותר לפעול? בסיום, יסכם המנחה את הנאמר ע"י הכלל הרביעי, הנמצא בשקופית הבאה: כוחה של הרשת במגוון דעות, אך ויכוחים הופכים בקלות למריבות. לכן חשוב להימנע מ"ירידות". מריבות כדאי לפתור בפרטי או פנים אל פנים.

5. לפני ששולחים הודעה- קוראים אותה שוב

המנחה יבקש מכל התלמידים להוציא פלאפונים ויכריז על המשחק "במהירות שיא" בכל פעם ישאל המנחה חידה, והראשון שכותב את התשובה בהודעה - הוא המנצח.

יד בנימין • גבעת שמואל • פ"ת • מודיעין • ירושלים • אריאל

מצורף למערך זה קובץ חידות "הוא והיא", אך אין חשיבות לסוג החידות - על כן כל מנחה יכול לבחור חידות המתאימות לסגנון תלמידיו וגילאיהם. המטרה הינה לראות כי כאשר אנו כותבים במהירות איננו שמים לב מספיק ועל כן יוצרים טעויות.

← לאחר החידות יאמר המנחה: שמתם לב כיצד כאשר כתבתם במהירות יצאו הרבה טעויות שלא התכוונתם? זה בלתי נמנע.. אך בתשובות לחידות זה לא כל כך נורא לכתוב בלי לשים לב. כי לדוגמא במקום לכתוב "תפוח", יצא- "תפטח". אבל מה קורה כאשר אני כותב בשעת כעס? או בזמן "צחוקים" על אחד מחברי הכיתה? אילו טעויות יכולות להיגרם מכך?

המנחה יפתח בעקבות שאלות אלו דיון עם התלמידים ויסכם את הדברים ע"י הכלל החמישי, הנמצא בשקופית הבאה: הרגשות חולפים, אך המילים הכתובות לא. לכן- לפני ששולחים הודעה- קוראים אותה שוב.

בכיתה בה אין לתלמידים פלאפון, ניתן לשחק את "משחק ההגדרות הגדול" (מופיע גם בחוברת משחקים של תעצומות) - על המנחה להכין מראש הרבה פתקים בקופסא ועליהם רשומות הגדרות, כגון: משהו שאפשר לקנות במכולת, משהו גדול יותר משולחן, משהו שיש בכיתה שלנו וכד'.

מחלקים את הכיתה לשתי קבוצות, ובכל פעם מזמינים מתנדב מאחת הקבוצות. בשלב הראשון הקבוצה מקבלת אות (בכך שהמורה יאמר בשקט את כל אותיות הא"ב, עד שהקבוצה תאמר "סטופ!") והאות שיצאה היא האות שנבחרה (בעבורם), לאחר מכן מוקצבת לקבוצה דקה ועליה להספיק ולענות על כמה שיותר הגדרות. המתנדב מוציא מהקופסא פתק וקורא בקול את ההגדרה. על חברי הקבוצה למצוא כמה שיותר מהר תשובה להגדרה באות שהם קיבלו (לדוגמא, באות פ: משהו שאפשר לקנות במכולת-פלפל, משהו גדול יותר משולחן- פסנתר, משהו שיש בכיתה שלנו- פינה)

בסוף הדקה, סופרים כמה הקבוצה הצליחה והתור עובר לקבוצה הבאה.

← במהלך משחק זה, מכיוון שהוא נעשה בלחץ זמן, יוצאים דברים מבולבלים ומצחיקים. בתשובות לחידות זה לא כל כך נורא לענות במהירות בלי לשים לב. אבל מה

קורה כאשר אני עונה ברשת בשעת כעס? או כותב בזמן "צחוקים" על אחד מחברי הכיתה? אילו טעויות יכולות להיגרם מכך?

המנחה יפתח בעקבות שאלות אלו דיון עם התלמידים ויסכם את הדברים ע"י הכלל החמישי, הנמצא בשקופית הבאה: הרגשות חולפים, אך המילים הכתובות לא. לכן- לפני ששולחים הודעה- קוראים אותה שוב.

6. הכללים הבלתי כתובים

המנחה יבקש מהתלמידים לקחת דף ועט. על כל אחד מהתלמידים לחשוב ולכתוב 6 קבוצות שונות מתוך קבוצות הווצאפ שבהן הוא נמצא – משפחה מורחבת/ סניף/ כיתה/ חברים/ חוג וכיוב'.

← בכיתה בין אין לתלמידים ווטסאפ, יבקש מהם המנחה לכתוב 4 מעגלים חברתיים שונים להם הוא שייך (משפחה מורחבת / סניף/ שכבה/ חוג וכו')

כעת, בכל פעם יראה המנחה תמונה אחרת עם כיתוב תחתיה, ועל כל אחד מהתלמידים לכתוב לעצמו באילו קבוצות מתאים היה לשלוח תמונה וכיתוב אלו.

בסיום התמונות ישאל המנחה- האם היו תמונות שהייתם שולחים בקבוצה מסויימת ואילו בקבוצה אחרת, לא?

המנחה יבקש מאחד או יותר מן התלמידים לשתף בדוגמא, ולאחר מכן ישאל את התלמיד- מדוע זה לא מתאים לקבוצה X?

אכן, עלינו להפעיל שיקול דעת ולחשוב האם שייך לכתוב/ לשלוח תמונה מסויימת בקבוצה זו.

(תמונה של אחי הקטן מחייך לשלח לקבוצה המשפחתית, אך לא מתאים לרוב לשלוח אותה בקבוצה של השכבה.)

המנחה יסכם את הדברים ע"י הכלל השישי, הנמצא בשקופית הבאה: לכל קבוצה יש חוקים בלתי כתובים: על מה מדברים? איך כותבים?. יש לזהות את חוקי הקבוצה ולפעול בהתאם.

7. לא להיפגע כשלא מתייחסים אליי

המנחה ישאל: קרה לכם פעם שכתבתם הודעה ואף אחד לא יתייחס? מישהו יכול לשתף במקרה כזה?

באם אף אחד מחברי הקבוצה לא ישתף, יוכל המנחה לספר באופן אישי על שאלה שהוא שאל בקבוצה מסוימת ולא קיבל מענה (היכן ניתן לקנות דבר מסוים/ למי יש מתכון)

← מה לדעתכם מרגיש מישהו ששלח הודעה ואף אחד לא יתייחס?

זה לא נעים. אבל האם זה אישי? לא. ברשת עוברים המון הודעות, לא תמיד שמים לב לכל הודעה וגם לא לכולם יש תשובה. חשוב לא לקחת אישית ללב ולא להיפגע מכך.

ומצד שני- כשאני רואה ששואלים, חשוב להגיב! להיות שותף לשיח שמתנהל ולהתייחס לאחרים. אפשר גם להגיב עם אימוג'י מתאים או לייק. ניתן להגיב בפרטי. אך חשוב להתייחס (כמובן לא להיות משועבדים לכך, במינון נכון)

נסכם זאת ע"י הכלל השישי, הנמצא בשקופית הבאה: בקבוצות עוברות הודעות רבות. אם לא ענו להודעה שלך לא תמיד זה אישי. אפשר גם לפנות בפרטי וכן הכלל העשירי: להגיב לשאלה או הודעה בקבוצה- זה חברתי

8. ברשת- הכל עובר

יד בנימין • גבעת שמואל • פ"ת • מודיעין • ירושלים • אריאל

תעצומות - להפגש עם ההצלחה בע"מ

טלפון 072-2824691 • דוא"ל taazumot.edu@gmail.com

המנחה יקרין את הסרטון על אפליקציית UNDO:

https://www.youtube.com/watch?v=djBW2n_jJfc

הסרטון הוא מעין פרסומת לאפליקציה שמאפשרת להסיר תכנים מהרשת לאחר שהועלו ולמחוק אותם מרחבי הרשת, גם אם הופצו. סיום הפרסומת המשכנעת מסתיימת במילים שלאפליקציה המעולה הזו יש רק חיסרון אחד: היא לא באמת קיימת...

← מעט לפני סיום הפרסומת, יעצור המנחה ושאל: מי מעוניין באפליקציה כזאת? כל המעוניינים- יצביעו.. אך אז נמשיך לסיום- היא לא באמת קיימת...

המנחה ישאל את התלמידים: אם אפליקציה כזו לא באמת קיימת- מה זה דורש מאיתנו? הסרטון ממחיש באופן ברור כי אין אפשרות להחזיר את מה שנשלח וכל דבר שהועלה לרשת, כבר מתגלגל הלאה ומשפיע רבות. גם אם שלחתי "רק לאחד", תוך מעט דקות זה כבר יכול להיות מופץ הלאה ללא שליטה.

נסכם זאת ע"י הכלל השמיני, הנמצא בשקופית הבאה: חשוב לזכור שברשת הכל נשמר ויכול להיות מועבר. לכן, רכילות סודות ותמונות- עלולים להגיע לעיניים נוספות. אל תפתו לאשליית הפרטיות.

9. להתנגד לפגיעה באחר

המנחה יציג דילמה בפני התלמידים: אחד החברים בכיתה שלח תמונה אישית לא נעימה של מישהו אחר והוסיף אחריה: תראו ת'פאדיחה שלו!

להגיב או לשתוק? מה דעתכם?

המנחה ישמע את תשובות התלמידים, ובמקרה הצורך גם ישאל: מה היית עושה אם זה היה קורה לך, ואף אחד לא מגיב?. האם יש אופציה נוספת חוץ מלהגיב ולשתוק?

נסכם זאת ע"י הכלל התשיעי, הנמצא בשקופית הבאה: כשכותבים עליי משהו רע ואתה לא מגיב- זה כואב כאילו השתתפת בפגיעה. לכן השמע את קולך נגד הפגיעה. גם לכתוב לי משהו בפרטי זו עזרה

הכללים:

1. הרשת היא מרחב מוכח לקידום מעמד חברתי, להרחבת המעגל החברתי ולהעמקת קשרים בין אישיים
2. ביישן- הרשת זו המקפצה שלך. מי שנעלם- נאלם. חשוב להגיב בקבוצה כדי שנראה אותך. כדאי לכתוב בקצרה, אימוגי' תמיד עוזר להבהרה.
3. פירגון אמיתי מקרב בין חברים. מפרגנים בקבוצה וגם בפרטי
4. כוחה של הרשת במגוון דעות, אך ויכוחים הופכים בקלות למריבות. לכן חשוב להימנע מ"ירידות". מריבות כדאי לפתור בפרטי או פנים אל פנים.
5. הרגשות חולפים, אך המילים הכתובות לא. לכן- לפני ששולחים הודעה- קוראים אותה שוב
6. לכל קבוצה יש חוקים בלתי כתובים: על מה מדברים? איך כותבים?. יש לזהות את חוקי הקבוצה ולפעול בהתאם.
7. בקבוצות עוברות הודעות רבות. אם לא ענו להודעה שלך לא תמיד זה אישי. אפשר גם לפנות בפרטי
8. חשוב לזכור שברשת הכל נשמר ויכול להיות מועבר. לכן, רכילות סודות ותמונות- עלולים להגיע לעיניים נוספות. אל תתפתו לאשליית הפרטיות.
9. כשכותבים עליי משהו רע ואתה לא מגיב- זה כואב כאילו השתתפת בפגיעה. לכן השמע את קולך נגד הפגיעה. גם לכתוב לי משהו בפרטי זו עזרה
10. להגיב לשאלה או הודעה בקבוצה- זה חברתי

חבר.נט

עשרת הכללים לגולש החברתי

1. הרשת היא מרחב מוכח לקידום מעמד חברתי, להרחבת המעגל החברתי ולהעמקת קשרים בן-אישיים.
2. ביישן - הרשת זו ה'מקפצה' שלך. מי שנאלם - נעלם. חשוב להגיב בקבוצה, כדי שנראה אותך. כדאי לכתוב בקצרה, אימוגי' תמיד עוזר להבהרה.
3. פרגון אמיתי מקרב בין חברים, מפרגנים בקבוצה וגם בפרטי.
4. כוחה של הרשת במגוון דעות, אך ויכוחים הופכים בקלות למריבות. לכן חשוב להימנע מ"ירידות". מריבות כדאי לפתור בפרטי או פנים מול פנים.
5. הרגשות חולפים, המילים הכתובות לא. לכן לפני ששולחים את ההודעה - קוראים אותה שוב!
6. לכל קבוצה יש חוקים בלתי כתובים: על מה מדברים? איך כותבים? יש לזהות את חוקי הקבוצה ולפעול בהתאם.
7. בקבוצות עוברות הודעות רבות. אם לא ענו להודעה שלך, לא תמיד זה אישי, אפשר לפנות גם בפרטי.
8. חשוב לזכור שברשת הכול נשמר, ויכול להיות מועבר. לכן רכילות, סודות ותמונות עלולים להגיע לעיניים נוספות. אל תתפתו לאשליית הפרטיות!
9. כשכותבים עליו משהו רע ואתה לא מגיב, זה כואב כאילו השתתפת בפגיעה. לכן השמיע את קולך נגד הפגיעה. גם לכתוב לי משהו בפרטי זו עזרה.
10. להגיב לשאלה או הודעה בקבוצה זה חברתי!